

Z obsahu:

- *Otázka týdne*
- *Jste nemocní a máte padáka? 1. díl*
- *Daňové odpočty v praktických příkladech*
- *Tisková zpráva MPSV*
- *Zažili jsem....*
- *ROSKA Brno-město*
- *Spolková činnost*
- *Pozvánka*
- *Mýtus Mionší*
- *O nás*

Otázka týdne

Od kterého měsíce musím řešit svoje zdravotní pojištění, jestliže studuji a 15. března je mi 26 let? Jak mám postupovat?

Odpověď

Za nezaopatřené děti, což jsou mj. studenti ve věku do 26 let, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání,

Další postup ohledně zařazení do příslušné kategorie plátců a placení pojištění se liší podle toho, zda jste jen studentem, nebo vedle studia navíc podnikáte či jste zaměstnán.

Jestliže **nejste zaměstnancem ani osobou samostatně výdělečně činnou** (a ani za vás neplatí stát pojištění z jiného "titulu", třeba jako za příjemce rodičovského příspěvku nebo za invalidního důchodce) a uvedené skutečnosti trvají **po celý kalendářní měsíc**, musíte si začít platit pojištění jako tzv. **osoba bez zdanitelných příjmů**. To znamená, že se musíte jako OBZP pojišťovně přihlásit (zároveň s odhlášením ze "státních pojištěnců") a příslušnou částku pojištění musíte začít platit **počínaje dubnem**, kdy už po celý měsíc nejste státním pojištěncem.

Jestliže byste při studiu podnikal nebo byl zaměstnán, musel byste po zániku souběhu kategorií "státní pojištěnec" plus "OSVČ" nebo "zaměstnanec" začít odvádět **pojištění alespoň ve výši minima** stanoveného pro danou kategorii.

Jako OSVČ byste musel odvést měsíční zálohu alespoň ve výši minima již **počínaje březnem**. Povinnost dodržet minimální vyměřovací základ se totiž **nevztahuje** na osobu samostatně výdělečně činnou, za kterou **je stát plátcem pojištění po celý kalendářní měsíc**, za který se pojištění platí, a u vás v březnu již tato podmínka není splněna. Nezapomeňte tento fakt posléze také zohlednit v ročním přehledu OSVČ o příjmech a výdajích, kde se vyplňuje mj. počet měsíců, kdy pro vás nebyl stanoven minimální vyměřovací základ.

U zaměstnance musí zaměstnavatel odvést pojištění alespoň ve výši minima **za dny po zániku nároku na platbu pojištění státem** – u vás by to tedy bylo od 16. března (v alikvotní výši). Můžeme ještě doplnit, že za osoby zaměstnané plní výše uvedenou oznamovací povinnost zaměstnavatel, samozřejmě pokud jsou mu *Dokončení na straně 5.*

10 NEJČASTEJŠÍCH CHYB, které vás mohou stát nižší důchod od státu

Chcete získat vyšší důchod od státu? Zvláštní otázka, vidíte? Zní to neuvěřitelně, ale většina Čechů přichází zbytečně až o 10% důchodu od státu, na který mají skutečně nárok. My sami se již více jak 20 let zabýváme soukromým zabezpečením na penzi. Nikdy nás nenapadlo, že bychom se mohli věnovat oblasti, která patří výhradně do gesce státu a státních úřadů. Teprve osobní zkušenost jednoho z našich kolegů nám umožnila objevit zcela „nový svět“. Svět zákona č.155/1995 Sb. o důchodovém pojištění a jeho rizik a potenciálu pro každého z nás. Zjistili jsme totiž, že ačkoliv odvádíme po celý život značnou část našeho příjmu do sociálního pojištění, nemáme prakticky vůbec přehled, na co máme za své odvody skutečně nárok. Jen pro představu, zaměstnanec s průměrným příjmem odvádí měsíčně více než 7 600 Kč, to je skoro 100 tisíc Kč ročně. Za celý produktivní život (40 let) to dělá více než 3,5 mil Kč. Nevěříte? Že je to hodně peněz? Ano je. O to více je zarážející, že se v této oblasti vůbec neorientujeme a nevíme, jak „věci“ skutečně fungují. Od startu našeho projektu jsme měli možnost poznat celou řadu „pracovních příběhů“ lidí různých profesí, podnikatelů, majitelů firem i penzistů. Zjištění, které jsme učinili, nás zcela překvapilo a současně utvrdilo v tom, že má význam se touto oblastí profesionálně zabývat. Za celou tu dobu jsme se nesetkali s jediným případem, kdy by daný člověk měl vše v pořádku a nepřicházel zbytečně o část důchodu. U každého případu jsme objevili jednu nebo více chyb, které znamenaly zbytečné snížení důchodu od státu. V tomto ebooku bychom se s vámi rádi podělili o nejčastější z nich, pomohli vám lépe se zorientovat v problematice a zamezit tak zbytečným ztrátám části důchodu, na který máte skutečně nárok.

10 NEJČASTĚJŠÍCH CHYB...

CHYBA Č. 1 - NEEVIDOVANÉ DOBY

Neevidované doby - to je doslova zkáza pro váš důchod. Kdo zná vzorec pro výpočet starobního důchodu tak ví, že jsou v něm pouze dvě proměnné. A jednou z nich je tzv. doba pojištění. Ta může dosáhnout až 50 let, ale neevidované doby ji mohou snížit a tím pádem sníží i celkový starobní důchod. Co rok, to 1,5% procentní výměry důchodu. Praxe ukazuje, že největším problémem je, že lidé vůbec nemají přehled o svých neevidovaných dobách. Často jim chybí potvrzení o době studia a době zaměstnání. Pokud pojištěnec chce tyto chybějící doby doplnit, musí ČSSZ předložit doklady, které to prokazují. Tím, že většina lidí svůj důchod řeší až těsně před důchodem, dochází k situacím, kdy některé doklady jsou již nedohledatelné. Celá řada firem již zanikla a to stejné platí o některých vzdělávacích zařízeních. Vše se dá řešit, ale je potřeba to řešit včas. Když je mi 40 let, tak je určitě snazší si vzpomenout, kde a kdy jsem pracoval a studoval a zajistit si náhradní doklady, než když tyto informace budu řešit v 65 letech. A to bez ohledu na budoucí duševní zdraví a paměť. Nastávají také situace, kdy již není možné příslušné doklady najít ani v archivu. Dobrá zpráva ale je, že i tyto případy lze řešit, pokud člověk ví jak. Každá neevidovaná doba vyžaduje jiné doklady k prokázání a jiné postupy, jak a kde o ně požádat. A my je známe.

CHYBA Č. 2 – PŘEKROČENÍ LIMITU PRO TZV. NÁHRADNÍ DOBY

Další nebezpečí pro naše důchody. Nenápadné, ale o to zrádnější. Souvisí s tím, že neumíme číst správně informace obsažené v IOLDP. Na první pohled se může zdát, že je vše v naprostém pořádku. Vše je zaevidováno, žádné neevidované doby. Měli bychom však vědět, že problém může být ukryt v tzv. náhradních dobách. U některých náhradních dob je totiž zákonem stanovený maximální časový

limit, který když překročíte, tak se vám tato doba nezapočítává. Jedná se zejména o dobu studia a dobu evidence na Úřadu práce. V okamžiku, kdy se část náhradních dob nezapočítá do celkové doby pojištění, dochází opět ke snížení vašeho důchodu se stejnými dopady jako u neevidované doby. Na první pohled by se mohlo zdát, že u vás je to málo pravděpodobné, ale opak je pravdou. Proto je potřeba být si vědom i tohoto nebezpečí a včas si nechat i tyto náhradní doby zkontrolovat. Pokud to necháme až na okamžik, kdy nám ČSSZ počítá výši důchodu, můžeme se tak zbytečně připravit o část důchodu. Kdo je připraven, není překvapen.

CHYBA Č. 3 – JEDNOSTRANNÝ POHLED ÚČETNÍCH (U OSVČ)

Ano, nadpis může znít přemrštěně, ale je to krutá pravda, kterou většina živnostníků zažila na vlastní kůži. Každý, kdo podniká, to asi zná. Pracujeme, snažíme se o co nejlepší výsledek a současně se snažíme z tohoto našeho výsledku odvést co možná nejnižší daň. Jednostranný účetní pohled na věc je co nejnižší základ daně a tím pádem co nejnižší daň z příjmu a co nejnižší odvody na sociální a zdravotní pojištění. Ano, ta úvaha má něco do sebe. Z účetního hlediska určitě. Ale i tato mince má rub a líc. Tou druhou stranou mince je dopad takového konání na jednotlivé druhy penzí, na které máme za své odvody nárok. Především pak na starobní penzi. OSVČ totiž odvádí 29,2% na sociální pojištění jako zaměstnanci, ale ne z hrubého příjmu, nýbrž z tzv. vyměřovacího základu, což je polovina základu pro výpočet daně. Celkové odvody jsou tak výrazně nižší než u průměrného zaměstnance a tudíž pak i výše starobního důchodu bude nižší. Letošní minimální odvod na sociální pojištění u OSVČ je 1972 Kč, což odpovídá starobnímu důchodu ve výši cca 7000 Kč (pro dobu pojištění 45 let). Pokud by člověk měl být v penzi závislý pouze na státním důchodu, určitě by se nejednalo o šťastné životní období. Na druhou stranu se setkáváme s OSVČ, kteří si platí velmi nadstandardní odvody na sociální pojištění. Celá řada lidí tak činí v domnění, že se to pozitivně projeví na jejich důchodu. To je ale velký omyl. Díky tzv. redukčním hranicím, které se při výpočtu důchodu používají, nebudou mít zásadně větší důchod než člověk znalý věci, odvádějící sociální pojištění v tzv. optimální výši. Pokud tuto redukční hranici překročíte, sponzorujete 74% těchto odvodů ostatní plátce. Do vašeho důchodu se započítává pouze 26%. Mít účetního, který zvládá skvěle nejen účetní hledisko, ale dokáže vám jej propojit i s dopady na vaše sociální a důchodové nároky, to je skutečně poklad, který si ochraňujte. Pokud ho nemáte, je potřeba přizvat člověka, který se orientuje také v zákonu č.155/1995 Sb. o důchodovém pojištění a jejich vědomosti propojit.

CHYBA Č. 4 – DŮVĚRA V EVIDENCI ČSSZ

Vždycky jsem si myslel, že když už někdo má mít něco v pořádku, tak jsou to státní orgány a úřady. V případě našich důchodů je klíčovou organizací Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). Ta v podstatě eviduje celý náš pracovní život od skončení povinné školní docházky, tzn. od cca 15 let našeho života. Automaticky věříme, že „tam“ mají vše řádně zaevidováno a v okamžiku, kdy si jdeme zažádat o důchod, máme plnou důvěru v to, že vše bude správně spočítáno a my dostaneme důchod, na který máme skutečně nárok. Ale pozor! Všeobecně platí, že co není na ČSSZ evidováno, to v podstatě neexistuje. V této chvíli velmi záleží, na jakého úředníka narazíte. Jsou známy případy, kdy pracovník ČSSZ sám upozornil na chybějící údaje, doporučil postupy, jak dát věci do pořádku a pomohl tak některé z chyb snižujících důchod odstranit. Zatím je ale to spíše výjimka. Většinou nám spočítají výši důchodu z dat, které jsou k dispozici a my ten-

to fakt s důvěrou přijímáme. Téměř nikoho nenapadne, jestli je důchod spočítán správně nebo ne. Jediné, na co se ptáme, je otázka, kdy můžeme důchod očekávat, aby nedošlo k výpadku příjmu poté, co nám přijde poslední výplata ze zaměstnání. Naštěstí ale existuje možnost nechat si výši vašeho důchodu zrevidovat. A pokud se ukáže, že vám je vyplácen důchod nižší, než na který máte nárok, stát vám musí rozdíl vyplatit až pět let zpátky. Pokud už důchod čerpáte, najděte si někoho, kdo se v této oblasti skutečně vyzná a nechte si zpracovat revizi výše důchodu.

CHYBA Č. 5 – ŠPATNÁ VOLBA DATA ODCHODU DO DŮCHODU

Nevěřili byste, jak je správné načasování důležité. Jak se říká, odejít v pravý čas, to je umění. A v případě odchodu do starobního důchodu to platí dvojnásob. Dle zákona nám totiž vzniká nárok na odchod do důchodu k určitému datu. To ale neznamená, že k tomuto datu můžeme do důchodu skutečně odejít. Prvním důvodem pro tuto úvahu je fakt, že do výpočtu důchodu se počítají pouze celé roky. A může se tak stát, že vám bude chybět jen pár dnů a připravíte se tak o celý rok pojištění navíc. A rok navíc je opět o 1,5% vyšší procentní výměra důchodu. V závislosti na konečné výši důchodu to může dělat stokoruny měsíčně a více. Nebo naopak méně. Druhým důvodem je situace, která nastává i v letošním roce. Lidé odcházející do důchodu v závěru roku by si měli nechat spočítat, jestli pro ně bude výhodnější metodika výpočtu důchodu starého roku plus valorizace, nebo metodika roku následujícího. Letos opět nastává situace, kdy důchod spočítaný dle letošních parametrů i po valorizaci vychází hůře, než důchod spočítaný dle metodiky následujícího roku. Ale za rok to může být zase opačně. Jak je vidět, spěchat do důchodu se nemusí vždycky vyplatit. Určitě si nechte vyčíslit jednotlivé varianty a rozhodněte se vědomě, kdy je ten „váš správný čas“ pro odchod do důchodu.

CHYBA Č. 6 – NEZAPOČÍTÁNÍ DOBY STUDIA - STUDENTI

Tady se nejedná přímo o chybu, ale spíše o nevědomost. V tomto případě znalost znamená příležitost zajistit svým dětem až o 25% vyšší procentní výměru důchodu, což v konečném součtu znamená až o pětinu vyšší důchod. Člověka napadá otázka, jak souvisí důchod mých dětí s mým důchodem? Zdánilivě nijak. Souvisí však s vašimi současnými odvody do sociálního pojištění v případě, že jste OSVČ nebo majitel firmy. Pojďme se na to podívat z pohledu platné legislativy a metodiky. V minulosti jsme byli zvyklí na fakt, že se do celkové doby pojištění započítávala automaticky doba studia. Málokdo si však všiml, že v této oblasti docházelo během času k postupným nenápadným změnám, které ale zcela změnilly pravidla hry. Zatímco před rokem 1996 se započítávaly všechny roky studia po ukončení povinné školní docházky, po roce 1996 jen roky od dosažení věku 18 let po dobu šesti let. A zásadně se všechno změnilo od roku 2010, kdy se doba studia již nezapočítává vůbec. Co to v praxi znamená? Dva problémy. Tím prvním je skutečnost, že zkrácením doby pojištění o dobu studia může dojít u našich dětí k situacím, kdy budou mít problém dosáhnout min. potřebné doby pojištění, aby jim vůbec vznikl nárok na starobní důchod. A tím druhým problémem je, že nezapočítáním doby studia dochází automaticky ke snížení jejich budoucího důchodu. Jednoduchá parametrická změna důchodového systému, která ušetří obrovské finanční prostředky státnímu rozpočtu, ale na druhé straně snižuje důchody lidem až o 20%. I v tomto případě ale existují řešení. Existují totiž způsoby, jak můžete vaše děti zapojit „do systému“ již od jejich 15 let. A pokud jste OSVČ, pak to v určitých případech může mít pozitivní dopady i na vaši vlastní důchodovou situaci. Není to tak jednoduchá disciplí-

na jako řešení předchozích chyb, ale když víte jak, byla by škoda těchto znalostí nevyužít.

CHYBA Č. 7 – SOUBĚH NÁHRADNÍ DOBY A ZAMĚSTNÁNÍ

Tady stoprocentně platí rčení – za dobrotu na žebrotu. Pokud patříte mezi lidi, kteří pracují i době, kdy vlastně nemusí, pak pozorně čtěte následující řádky. Existují totiž situace, kdy náš dobrý úmysl může jít v oblasti výpočtu důchodu proti nám. Tak například mateřská dovolená. To je období, kdy bychom měli být s dítětem doma a pobírat tzv. rodičovský příspěvek. Celá řada rodičů, ať již z důvodu posílení rodinného rozpočtu nebo prostě potřeby „vypadnout“ a „změnit prostředí“, se rozhodne, že začne pracovat, nebo si přivydělávat. Třeba na poloviční úvazek. Je to běžné a často rozumné rozhodnutí z hlediska našich aktuálních potřeb. Málokdo však ví, že právě takovéto rozhodnutí bude s největší pravděpodobností příčinou nižšího důchodu. Co se totiž stane? Jednou ze dvou proměnných ve výpočtu starobního důchodu je tzv. výpočtový základ. A ten závisí na jednotlivých příjmech, které jste pobírali v průběhu vašeho života. A pokud jste si během mateřské přivydělávali a brali poloviční nebo nižší příjem, než byste pobírali standardně, pak vám tento nižší příjem tzv. „nařadí“ celkovou hodnotu vašeho osobního vyměřovacího základu a v konečném důsledku opět sníží váš důchod od státu. Ale nestahujme kalhoty, když brod je ještě daleko. I v tomto případě existuje řešení umožňující souběh tzv. náhradní doby a zaměstnání, aniž by vám tento dobrý úmysl negativně ovlivnil výši důchodu. Jen je potřeba se včas i o tuto „drobnost“ zajímat a nenechat vše na poslední chvíli.

CHYBA Č. 8 – PASIVITA V OBDOBÍ PŘERUŠENÍ, ZMĚNY ČI UKONČENÍ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI.

Jak se říká, změna je život. Ale mohou nastat změny v pracovním životě, které nás mohou stát zbytečně peníze v podobě nižšího důchodu od státu. Je to nebezpečí, které na nás nenápadně číhá tam, kde by to nikdo nečekal. Jedná se o případy, kdy měníme či ztratíme práci, končíme v zaměstnání a začínáme podnikat, nebo odcházíme ze zaměstnání na mateřskou dovolenou apod. Většinou to chvíli trvá, než si něco nového najdeme. Může to být pár dnů, může to být i několik měsíců. Pokud se do těchto situací dostaneme vícekrát za život, pak to může dělat celkem rok i dva. V čem je problém? Pokud se v tomto období nezachováte „důchodově správně“, bude to mít na váš výsledný důchod dva negativní dopady. Tím prvním je zbytečné zkrácení doby pojištění. Dny, kdy nepracujete, se vám totiž nezapočítávají do doby pojištění a to má negativní dopad na procentní výměru důchodu a tím pádem na celý starobní důchod. Ještě větším rizikem pro váš důchod je skutečnost, že období bez výdělečné činnosti, kdy nevykazujete příjem, vám tzv. „nařadí“ příjmy dosažené v minulosti. Dojde tak ke snížení tzv. osobního vyměřovacího základu a tím i celého důchodu od státu. Čím vyšší příjem pak člověk za svoji pracovní kariéru dosahuje, tím větší ztráta mu tedy hrozí. V praxi se jedná se o velmi častou chybu, kterou si většina z nás neuvědomuje. Je to proto, že nemáme potřebné informace. Kdybychom je měli, věděli bychom, že se nám celková doba pojištění nemusí zkrátit ani o den díky využití tzv. náhradních dob pojištění a nemusí dojít ani ke snížení osobního vyměřovacího základu díky tzv. vyloučeným dobám. Jak je vidět, vše se dá řešit. Pokud vím jak.

CHYBA Č. 9 – PŘEPLÁČENÍ SEBE SAMA

Tento případ se může týkat podnikatelů, kteří jsou vlastníky firmy a současně jejími zaměstnanci. Pokud je to i váš případ, pak jste pravděpodobně v minulosti stáli před rozhodnutím, kolik si vlastně budete měsíčně jako zaměstnanec

vyplácet. Někdo k této otázce přistupuje pragmaticky z pohledu odvodů a plateb na sociální a zdravotní pojištění, někdo si výši své mzdy stanovil podle toho, kolik prostě měsíčně potřebuje k životu bez ohledu na příslušné odvody. Málokdo však do úvahy o výši své mzdy zapojil také pohled na dopad tohoto rozhodnutí na budoucí výši svého důchodu. První skupinou jsou majitelé firem, kteří si vyplácí minimální mzdu. Například v roce 2016 to bylo 9 900 Kč/měs. Úvaha je jednoduchá a pochopitelná. Chci být účasten sociálního pojištění, ale nechci zbytečně odvádět vysokou daň, sociální a zdravotní pojištění. Svoji odměnu si vezmu z firmy jiným, méně nákladným způsobem. Z pohledu odvodů zajímavé řešení, ale z hlediska budoucích příjmů v důchodu je to katastrofa. V tomto případě bude totiž váš důchod činit cca 9 100 Kč měsíčně. Je tedy jasné, že státní důchod nebude stačit a měli bychom myslet na to, abychom peníze ušetřené na odvodech neutratili a investovali je do soukromého zabezpečení na důchod. Na druhém konci stojí majitelé firem, kteří si naopak vyplácí vysoké odměny. Z pohledu okamžitého životního příjmu jsou na tom určitě lépe než první skupina a člověk by se mohl domnívat, že tomu tak bude i v případě důchodu. To je ale omyl. Ačkoliv odvádí vysoké odvody, dopad na starobní důchod bude velice nízký. Mohou za to tzv. redukční hranice, které se používají při výpočtu výše důchodu. Proto je potřeba i rozhodnutí o tom, kolik si budu vyplácet pořádně promyslet a zapojit do této úvahy nejen účetní, ale také důchodové hledisko. Zbytečně se připravíte o velké peníze.

CHYBA Č. 10 – TO ZNÁM, TO SI VYŘEŠÍM SÁM

A jsme u konce. A přece na začátku. Kdo by řekl, že státní důchod může být taková věda. Než jsme tuto oblast začali prozkoumávat, i my sami jsme v tom měli jasno. Platím si řádně sociální pojištění a až přijde čas, „sociálka“ mi spočítá 10 důchodů a je to. Co na tom chcete řešit? Možná jste stejný pohled na věc měli ve chvíli, když jste začali číst tento ebook. Po jeho přečtení se možná váš pohled na věc zásadně změnil. Stejně jako nám. Poslední největší a nejčastější chybou, která nás může připravit celkem o desítky až stovky tisíc korun v důchodu je úvaha, že státní důchod je přece jasná, dopředu daná věc, kde nepotřebuji od nikoho radit. To přece zvládnou sám. Ale stejně jako na účetnictví, daně, právní záležitosti apod. si najímáme odborníky, tak sami vidíte, že to stejné platí i pro oblast důchodu. A když se podaří získat třeba jen 500 Kč měsíčně navíc, za rok je to 6 000 Kč a za 20 let v důchodu to dělá (bez valorizace) o 120 000 Kč vyšší důchod od státu. A to je víc, než si většina lidí naspořila za celý život na soukromém zabezpečení na penzi.

Věříme, že vám náš ebook pomohl alespoň částečně změnit pohled na problematiku důchodu od státu. A pokud se nám navíc podařilo inspirovat vás k akci, jejímž výsledkem bude nalezení a odstranění alespoň jedné z nejčastějších chyb, budeme šťastní, že naše vědomosti a zkušenosti pomohly k vyššímu důchodu dalšímu člověku. Přejeme vám bohatý život a co nejvyšší důchod od státu. Takový, na který máte skutečně nárok. Ing. Jiří Šafařík CSc., Ing. Michal Pyšík a kolektiv České Penze.
Zdroj: <http://ceskapenze.cz/>

Jste nemocní a máte padáka? 1. díl

09.03.2017, Finance.cz, Martin Ježek

Nikomu to nepřejeme, ale stát se to může. Jste nemocní a ještě jste dostali padáka. Co udělat? Záleží přesně na tom, kdy vaše pracovní neschopnost začala. Dnes nabízíme první dvě varianty čtyř situací.

V roce 2009 došlo v českém sociálním systému k významné změně, kterou pocítili především nemocní zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé. Prvních čtrnáct kalendářních dnů pracovní neschopnosti zaměstnanec začalo jít na účet zaměstnavatele, který nemocnému začal vyplácet tzv. náhradu mzdy za pracovní dny. Skutečnou peněžní náhradu zaměstnanec ale dostane až od 4. pracovního dne nemoci, takže první tři pracovní dny je doma zadarmo. Pokračuje-li v pracovní neschopnosti i dále, předá ho zaměstnavatel správě sociálního zabezpečení v místě svého sídla, která nemocnému od 15. kalendářního dne nemoci začne vyplácet nemocenskou.

Změna ve vyplácení nemocenské se ale významně dotkla zaměstnanců, kteří onemocní ke konci výpovědní lhůty či těsně po ukončení pracovního poměru. Vzhledem k tomu, že v souvislosti s dobou onemocnění může dojít k různým kombinacím, nabízíme je ve čtyřech základních variantách. Na nich ukážeme, jak je to s výplatou náhrady mzdy, nemocenské a s povinností zaměstnanec hradit zdravotní pojištění.

Důležitým předpokladem pro názornost těchto variant je fakt, že nedochází k prodloužení pracovního poměru o dobu pracovní neschopnosti. Zároveň předpokládáme, že zaměstnanec nenastupuje ihned na nové pracovní místo.

Nemoc méně než 14 dnů před koncem zaměstnání

Varianta 1: Zaměstnanec onemocní 5 dnů před ukončením pracovního poměru.

Zaměstnanec je stále v pracovním poměru, náleží mu tedy náhrada mzdy od zaměstnavatele. První tři pracovní dny nedostane nic, od čtvrtého mu zaměstnavatel začne vyplácet peníze. Vzhledem k tomu, že zaměstnanec skončí pracovní poměr dříve, než vyprší lhůta pro vyplácení náhrady mzdy, zaměstnavatel s jejím vyplácením přestane.

V tuto chvíli je zaměstnanec devět dnů až do 15. dne pracovní neschopnosti, kdy mu sociální správa začne vyplácet nemocenskou, bez peněz.

Pro zaměstnanec nastává komplikovaná situace, protože je v pracovní neschopnosti, nemůže se přihlásit do evidence uchazečů o zaměstnání na úřadu práce. Registrovat se může až po ukončení pracovní neschopnosti. Zároveň si musí sám hradit zdravotní pojištění, a to až do doby, kdy mu začne správa sociálního zabezpečení vyplácet nemocenskou. Pak za něj zdravotní pojištění hradí stát. Své zdravotní pojišťovně by se měl přihlásit do osmi kalendářních dnů od skončení pracovního poměru.

Náhrada mzdy končí s pracovním poměrem

Varianta 2: Zaměstnanec onemocní 14 kalendářních dnů před koncem pracovního poměru.

Zaměstnavatel zaměstnanec po dobu 14 kalendářních dnů vyplácí náhradu mzdy přesně do dne, kdy končí pracovní poměr. První den, kdy je zaměstnanec bez práce a zároveň 15. den pracovní neschopnosti, jej převezme správa sociálního zabezpečení a bude mu vyplácet nemocenskou bez ohledu na skončení pracovního poměru, a to až do uschopnění či do vyčerpání podpůrné doby.

V tomto případě člověk nemusí hradit zdravotní pojištění.

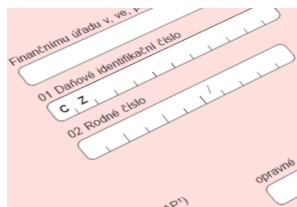
Prvních 14 dní je pojištěn coby zaměstnanec, od 15. dne je pojištěn coby osoba pobírající nemocenskou. Zdravotní pojištění za něj hradí stát.
Pokračování v příštím čísle.
Zdroj: <http://www.finance.cz/487570-vypoved-a-pracovni-neschopnost/>

Daňové odpočty v praktických příkladech

10.03.2017, Finance.cz, Petr Gola

Díky daňovým odpočtům je možné zaplatit na dani z příjmu za rok 2016 až o desetitisíce méně. Jaké daňové odpočty a za jakých podmínek je možné uplatnit v daňovém příznání za rok 2016?

Všechny daňové odpočty (nezdanitelné položky) jsou uvedeny v § 15 zákona o dani z příjmu. Všechny nezdanitelné položky snižují daňový základ, nikoliv přímo vypočtenou daň z příjmu, proto daňová úspora činí 15 % celkové částky daňových odpočtů. Podívejme se na jednotlivé daňové odpočty.

Dary

Od základu daně je možné odečíst hodnotu daru, pokud je poskytnut v souladu se zákonem. Tedy např. na účely sociální, zdravotnické, ekologické nebo na vzdělání. Hodnota daru musí činit alespoň 1 000 Kč a v úhrnu je možné odečíst nejvýše 15 % ze základu daně. Odběr krve se oceňuje částkou 2 000 Kč. Nárok na daňový odpočet je nutno doložit např. darovací smlouvou a dokladem o zaplacení.

Praktický příklad

Podnikatelka Kučerová darovala v roce 2016 škole, do které chodí její dcera 800 Kč. Podnikatelce Kučerové s hrubým ziskem 400 000 Kč tento dar daňovou povinností nesnižuje, neboť celková hodnota daru nedosahuje alespoň 1 000 Kč.

Praktický příklad

Živnostnice Benešová darovala během roku 2016 dvakrát krev. Pro každý odběr má potvrzení nemocnice. V daňovém příznání v kolonce dary uvede paní Benešová částku 4 000 Kč a darování krve přinese paní Benešové daňovou úsporu 600 Kč (4 000 Kč 15 %).

Zaplacené úroky z úvěru

Až o částku 300 000 Kč je možné snížit základ daně o zaplacené úroky z hypotečního úvěru nebo úvěru ze stavebního spoření, kterým je řešena vlastní bytová situace daňového poplatníka. Nárok na daňový odpočet je nutno doložit potvrzením banky.

Praktický příklad

Pan Novák po celý rok 2016 pracoval a současně měl příjem z nájmu dle § 9. Nemovitost, kterou pronajímá, si pořídil pan Novák na hypoteční úvěr. V daňovém příznání však nemůže uplatnit odpočet zaplacených úroků, neboť danou nemovitostí není řešena vlastní bytová potřeba pana Nováka.

Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Za rok 2016 je možné snížit základ daně o zaplacené příspěvky poplatníkem na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření. Základ daně však snižují pouze vlastní vklady na smlouvu nad 12 000 Kč za rok 2016. Maximálně je přitom možné od základu daně odečíst částku 12 000 Kč. Nárok na daňový odpočet je nutno doložit potvrzením penzijní společnosti.

Praktický příklad

Podnikatelka paní Pokorná si měsíčně vkládala na smlouvu o penzijním připojištění během roku 2016 částku 2 000 Kč.

Paní Pokorná vložila tedy na smlouvu celkem 24 000 Kč. Tato částka ponížena o 12 000 Kč je 12 000 Kč. Paní Pokorná tedy uplatní maximální daňový odpočet ve výši 12 000 Kč. Pro uplatnění maximálního daňového odpočtu za rok 2016 bylo nutné vložit na smlouvu 24 000 Kč a více. Při ročním vkladu do 12 000 Kč nárok na daňový odpočet nevzniká.

Životní pojištění

V daňovém příznání za rok 2016 je možné uplatnit daňový odpočet o vlastní vklady na smlouvu o životním pojištění až do částky 12 000 Kč. Smlouva však nesmí umožňovat průběžný výběr, výplata pojistného plnění je sjednána nejdříve po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník věku 60 let.

Praktický příklad

Paní Soukupová si podává daňové příznání, neboť mimo příjmy ze zaměstnání má i příjmy z nájmu. Na smlouvu o životním pojištění vložila za celý rok 6 000 Kč a dalších 12 000 Kč jí na smlouvu vložil zaměstnavatel. Paní Soukupová může v daňovém příznání uplatnit daňový odpočet pouze ve výši 6 000 Kč, neboť lze odečíst pouze poplatníkem zaplacené pojistné.

Členské příspěvky odborové organizaci

Od základu daně lze odečíst členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která podle svých stanov obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců. Takto lze odečíst částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.

Praktický příklad

Pan Skákal po celý rok pracoval u zaměstnavatele XY a měl hrubou měsíční mzdu 35 000 Kč. Současně si pan Skákal přivydělával samostatnou výdělečnou činností a hrubý zisk ze samostatné výdělečné činnosti činil za rok 2016 částku 210 000 Kč. Odborové organizaci zaplatil pan Skákal 3 000 Kč. V daňovém příznání může jako daňový odpočet uplatnit částku 3 000 Kč, přestože má i příjmy ze samostatné výdělečné činnosti.

Úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

Od základu daně za rok 2016 je možné odečíst úhrady za zkoušky, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem ani nebyly uplatněny jako výdaje podle § 24 zákona o dani z příjmu při příjmech ze samostatné výdělečné činnosti. Nejvýše je možné uplatnit daňový odpočet ve výši 10 000 Kč. U poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze za daňové období odečíst až 13 000 Kč a u poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením až 15 000 Kč.

Zdroj: <http://www.finance.cz/487662-danove-odpocety-2016/>

Otázka týdne

Dokončení ze strany 1.

skutečnosti rozhodné pro vznik nebo zánik povinnosti státu platit za daného zaměstnance pojistné známy. Doporučujeme raději se u zaměstnavatele nebo přímo na pojišťovně informovat, zda byla oznamovací povinnost splněna.

Mgr. Oldřich Tichý
vedoucí tiskového oddělení a tiskový mluvčí

Vláda schválila zvýšení nemocenské při dlouhodobé pracovní neschopnosti

Vláda dnes projednala návrh MPSV, který zlepší sociální situaci lidem při dlouhodobé pracovní neschopnosti. Opatření zajistí zmírnění ekonomického dopadu způsobného poklesem příjmů u lidí, kteří trpí dlouhodobějším onemocněním. Pokud bude přijat pozměňovací návrh, který připraví ministryně Marksová, dočkají se dlouhodobě nemocní zvýšení nemocenské už od začátku roku 2018.

„Vláda u dlouhodobé nemocenské schválila návrat k době před pravicovými škrty. Vítám to, i když jsem, jako všichni ministři a ministryně za ČSSD, hlasovala pro variantu štedřejší, kterou by si podle mě dlouhodobě nemocní plně zasloužili,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

V současné době je zaměstnanec v případě dočasné pracovní neschopnosti zabezpečen od 4. do 14. kalendářního dne náhradou mzdy od svého zaměstnavatele. Od 15. dne dostává nemocenskou ve výši 60 % redukováného denního vyměřovacího základu, a to bez ohledu na délku trvání dočasné pracovní neschopnosti. Není tedy rozdíl, jestli je pacient nemocný patnáct dní nebo trpí závažnějším onemocněním, kde si léčení vyžádá například několik měsíců.

Vláda se v rámci koalice shodla na variantě, podle které by měl pacient po 31. dni pracovní neschopnosti dostávat 66 % redukováného denního vyměřovacího základu. Od 61. dne nemoci se příspěvek zvýší na 72 %. Ze státního rozpočtu by na tuto variantu pomoci dlouhodobě nemocným mělo jít 2,4 miliardy korun ročně.

Déletrvající pracovní neschopnosti představují podstatný podíl ze všech dočasných pracovních neschopností. V roce 2015 bylo ukončeno celkem 1,5 mil. případů dočasné pracovní neschopnosti, z toho:

- cca 800 tisíc případů trvalo alespoň 15 kalendářních dnů,
- cca 460 tisíc trvalo déle než 30 kalendářních dnů,
- cca 260 tisíc případů trvalo déle než 60 kalendářních dnů,
- cca 176 tisíc případů trvalo déle než 90 dnů,
- cca 76 tisíc případů trvalo déle než 180 dnů.

Navrhované opatření zvýšení nemocenského má tedy potenciál zlepšit sociální situaci velkého počtu českých domácností.

Výše náhrady příjmu se měnila v posledních 20 letech poměrně často. V období od roku 1993 do roku 2007 byla sice od 4. dne pracovní neschopnosti stále platná jednotná sazba 69 %, byl však zejména v počátku výrazně omezen příjem, z kterého se výpočet nemocenské odvozoval. Postupně se zvyšoval jak absolutně, tak zavedením druhé a později i třetí redukční hranice. V letech 2007 až 2010 pak došlo k několika rychlým změnám. Od roku 2010 poklesla sazba z důvodu škrtnů tehdejší Nečasovy vlády na současných 60 %.

*Petr Habáň
tiskový mluvčí*